

POSTANOWIENIE

13 października 2023 r.

Sąd Najwyższy w Izbie Cywilnej w składzie:

SSN Władysław Pawlak

na posiedzeniu niejawnym 13 października 2023 r. w Warszawie
w sprawie z powództwa K. W.
przeciwko S. spółce akcyjnej w S.
o zapłatę,
na skutek skargi kasacyjnej K. W.
od wyroku Sądu Okręgowego w Szczecinie
z 7 lipca 2022 r., II Ca 659/21,

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

(E.C.)

UZASADNIENIE

Wyrokiem z 22 marca 2021 r. Sąd Rejonowy Szczecin-Prawobrzeże i Zachód w Szczecinie zasądził od pozwanego S. S.A. w S. na rzecz powódki K. W. kwotę 60 000 zł z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od 13 października 2016 r.

Wyrokiem z 7 lipca 2022 r. Sąd Okręgowy w Szczecinie na skutek apelacji pozwanego zmienił zaskarżony wyrok, oddalając powództwo.

Skargę kasacyjną od wyroku Sądu odwoławczego powódka oparła na podstawie naruszenia przepisów postępowania, tj. art. 327¹ § 1 pkt 2 k.p.c. w zw. z art. 391 § 1 k.p.c. oraz art. 387 § 2¹ pkt 2 k.p.c. „poprzez sporządzenie przez Sąd

Okręgowy uzasadnienia skarżonego orzeczenia bez wyjaśnienia podstawy prawnej wyroku pomimo, iż Sąd Okręgowy dokonał innej niż Sąd I instancji wykładni i zastosowania art. 805 § 1 k.c. w zw. z art. 65 § 2 k.c. i § 2 pkt 11 Postanowień Wspólnych i definicji dla Ogólnych Warunków Ubezpieczeń Komunikacyjnych Linii (...) w przedmiotowej sprawie; oraz poprzez zawarcie w uzasadnieniu skarżonego wyroku, w części zawierającej uzasadnienie prawne, też wprost przeniesionych z wyroku Sądu Najwyższego (...) oraz z wyroku Sądu Okręgowego w Kielcach (...), bez odniesienia ich do zachodzącego w sprawie stanu faktycznego, co doprowadziło do braku możliwości kontroli prawidłowości rozstrzygnięcia". Skarżąca zarzuciła ponadto naruszenie prawa materialnego - art. 805 § 1 k.c. w zw. z art. 65 § 2 k.c. i § 2 pkt 11 Postanowień Wspólnych i Definicji dla Ogólnych Warunków Ubezpieczenia Komunikacyjnych Linii (...) (OWU), przez ich błędną wykładnię, która polegała na „wadliwym rozumieniu pojęcia przyczyny zewnętrznej skutkującej uznaniem, iż przyczyna śmierci W. W. nie miała charakteru zewnętrznego oraz, że dla uznania odpowiedzialności pozwanego niezbędnym było ustalenie, iż przyczyna ta była wyłączną przyczyną zdarzenia” oraz art. 6 k.c. w zw. z art. 805 § 1 k.c., art. 65 § 2 k.c. i § 2 pkt 2 Ogólnych Warunków Ubezpieczenia Następstw Nieszczęśliwych Wypadków Kierowcy i Pasażerów przez uznanie, iż na powódce „spoczywał ciężar udowodnienia, iż nieszczęśliwy wypadek któremu uległ W. W. nie był następstwem jakiejkolwiek choroby lub nie powstał w związku z nią oraz przez uznanie, iż powódka nie wykazała, że śmierć W. W. była skutkiem nieszczęśliwego wypadku”. Powódka jako przyczynę mającą uzasadniać przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania wskazała jej oczywistą zasadność.

Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona (art. 398⁹ § 1 k.p.c.). Cel wymagania przewidzianego w art. 398⁴ § 2 k.p.c. może zostać osiągnięty jedynie poprzez powołanie i właściwe uzasadnienie istnienia wymienionych przesłanek, a rozstrzygnięcie Sądu Najwyższego o przyjęciu lub odmowie przyjęcia skargi do rozpoznania następuje na podstawie oceny, czy okoliczności powołane przez skarżącego odpowiadają

przyczynom kasacyjnym określonym w art. 398⁹ § 1 k.p.c. Sposób w jaki należy prawidłowo uzasadnić wniosek był przedmiotem licznych wypowiedzi Sądu Najwyższego.

Skarżąca nieskutecznie powołała się na oczywistą zasadność skargi (art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c.). Uzasadnienie wniosku opartego na tej przyczynie przyjęcia skargi do rozpoznania wymaga przedstawienia argumentacji prawnej zmierzającej do wykazania kwalifikowanego, ewidentnego naruszenia powołanych w skardze przepisów prawa, możliwego do stwierdzenia bez merytorycznej analizy zaskarżonego orzeczenia oraz podstaw kasacyjnych (zob. postanowienia Sądu Najwyższego z 10 stycznia 2003 r., V CZ 187/02, OSNC 2004, nr 3, poz. 49, z 5 października 2007 r., III CSK 216/07 nie publ. i z 11 sierpnia 2011 r., IV CSK 163/11, nie publ.); przekonanie o wystąpieniu tej przyczyny przyjęcia skargi do rozpoznania powinno koncentrować się na wykazaniu tak rozumianej „oczywistości” zasadności skargi. Uzasadnienie wniosku nie może sprowadzać się do powtórzenia, choćby w zmodyfikowanej formie, uzasadnienia podstaw kasacyjnych bądź ich samych, ani być sformułowane w sposób, który wymagałby oceny ich zasadności.

Uzasadnienie wniosku skarżącej nie odpowiada tym wymaganiom, gdyż sprowadza się do powtórzenia kolejno wszystkich zarzutów kasacyjnych (bez wskazania, które przepisy miałyby doznać oczywistego naruszenia) oraz dosłownego powtórzenia argumentacji przedstawionej na ich uzasadnienie. Ze względu na wadliwy sposób uzasadnienia wniosku nie zawiera ono wymaganej argumentacji zmierzającej do przekonania o oczywistym charakterze zarzuconych naruszeń prawa, które miałyby ewentualnie świadczyć o oczywistej zasadności skargi. Sąd Najwyższy wielokrotnie wskazywał, że uzasadnienie podstaw skargi i uzasadnienie wniosku o przyjęcie jej do rozpoznania, to dwa niezależne elementy skargi, które pełnią różne funkcje i nie mogą być ze sobą utożsamiane ani traktowane zamiennie, a prawidłowe ich sformułowanie wymaga przedstawienia odmiennej i właściwej dla każdego z nich argumentacji prawnej (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z 12 grudnia 2000 r., V CKN 1780/00, OSNC 2001, nr 3, poz. 52).

Nie wchodząc w głębszą analizę przedstawionych w skardze zarzutów, która na obecnym etapie postępowania byłaby niedopuszczalna, trzeba ograniczyć się do stwierdzenia, że pomimo istotnych i łatwo dostrzegalnych wad uzasadnienia zaskarżonego wyroku, orzeczenie to poddawałoby się ewentualnej kontroli kasacyjnej, zważywszy, iż stanowisko Sądu Okręgowego w kwestiach kluczowych dla rozstrzygnięcia sprawy jest jednak możliwe do ustalenia. Odniesienie się do pozostałych zarzutów skargi o charakterze materialnoprawnym, a zwłaszcza zarzutu naruszenia art. 805 § 1 w zw. z art. 65 § 2 k.c., wiązałoby się już z koniecznością przeprowadzenia pogłębionego i szerszego ich badania, którego Sąd Najwyższy nie mógłby aktualnie dokonać w ramach „przedsądu”. Konkludując, niewątpliwie brak podstaw by skutecznie twierdzić, że skarga jest uzasadniona w stopniu oczywistym.

Z omówionych przyczyn Sąd Najwyższy orzekł, jak w sentencji, na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c.

(E.C.)

[ał]